

Skipulagsstofnun
Sigurður Ásbjörnsson
Laugavegi 166
150 Reykjavík

Umhverfisstofnun	
Áb. _____	
08. nóv. 2011	
8.9.0	
Tilv. _____	

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 2. nóvember 2011
Tilvisun: UST20111000051/ksj

Lífalkóhól- og glýkólverksmiðja við Helguvíkurhöfn, Reykjanesbæ. Frummatsskýrsla. Umsögn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 4. október sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um mat á umhverfisáhrifum lífalkóhól- og glýkólverksmiðju í Helguvík, Reykjanesbæ, frummatsskýrslu, skv. 10.gr laga nr. 106/2000 m.s.b.

Almennt um framkvæmdina

Fyrirhugað er að reisa verksmiðju til framleiðslu lífalkóhóla (blöndu af etanóli, metanóli og própánóli) en þó aðallega glýkóla á skipulögðu iðnaðarsvæði á úthlutaðri lóð nr.4 við Helguvíkurhöfn, Reykjanesbæ.

Um er að ræða verksmiðju sem flytur inn svokallað hrá-glýseról eða forunnið glycerol. Hráefnið yrði flutt til landsins í stórum flutningseiningum eða tankskipum og því skipað upp í sérstaka hráefnistanka sem yrðu staðsettir í Helguvík.

Framkvæmda- og efnislýsing

Í kafla um framkvæmda- og verkefnislýsingu kemur fram að möguleiki sé á að nota fyrrverandi olíubirgðatanka NATO og f.v. setuliðs Bandaríkjahers. Umhverfisstofnun bendir á varðandi mengunarvarnir geymsluafna, að glýseról er vatnsblandanlegt efni og ef það blandast vatni þá virka olíuskiljur ekki sem skyldi, þannig að mengunarvarnir olíutanka í þessu tilfelli væru þá ekki viðeigandi.

Umframefni, úrgangur og frárennsli.

Umhverfisstofnun vekur athygli á að í matsáætlun framkvæmdarinnar kom fram: „að í frummatsskýrslu verði gerð grein fyrir fráveitumálum, eðli og eiginleikum fráveituvatns sem og kælivatns.“ „Einnig mun vera fjallað um áhrif varma við og í kringum útstreymisop fráveitu í sjó.“

Engar upplýsingar eru í frummatsskýrslu um hvort það vatn sem verður fjarlægð er síað frá og

losað beint í fráveituna áður en þurrkun fer fram með þeim uppleystum efnum sem í því eru.

Umhverfisstofnun benti m.a. á í umsögn sinni um matsáætlun framkvæmdarinnar dags. 13.07.2011 „að eðlilegt sé að í frummatsskýrslu komi fram frekari upplýsingar um eðli umframefnis.“ Í umfjöllun um úrgang og umframafurðir kemur fram að umframefni verði brotið niður við loftfirrtar aðstæður og að því loknu fer fram vatnsfjarlæging og þurrkun. Ekki er að finna í skýrslunni upplýsingar um hvort eitthvað efni verði eftir og þá hversu mikið magn og hvernig því verður fargað. Ekki er heldur að finna í skýrslunni upplýsingar um hvaða aukaefni geta verið í þurrefninu og þar með haft áhrif á notkunarmöguleika þess sem íblöndunarefni í áburð eins og komið er inn á í frummatsskýrslunni. Stofnunin telur því, að ekki sé hægt að gera sér grein fyrir hvort hætta sé á að einhver óæskileg efni geti borist út í umhverfið eða ekki, eða hvort sá úrgangur sem myndast inniheldur eitthvað sem þarf sérstaka meðhöndlun.

Umhverfisstofnun benti einnig á í umsögn um tillögu að matsáætlun að skýrt skuli koma fram í frummatsskýrslu hitastig kælivatns þegar það fer út í sjó auk pH gildis,efnasamsetningu og magn tiltekinna efna í frárennsli. Umhverfisstofnun telur einnig að í frummatsskýrslu eigi að vera umfjöllun um hugsanleg áhrif frárennslis á lífríki svæðisins.

Efnis og orkustraumar

Í töflu á bls. 13 er yfirlit yfir helstu hráefna- og hjálparefnastrauma í fyrirhugaðri verksmiðju. Þar kemur fram að notaðir verða efnahvatar í vinnslu verksmiðjunnar. Í frummatsskýrslu þyrfti að koma fram hvaða efni verði notuð sem hvatar, hvort þau komi til með að valda umhverfisáhrifum, hvort þessum efnum þurfi að farga og þá á hvaða hátt framkvæmdaraðili hefur hugsað sér að þeim yrði fargað.

Byggingar

Í umsögn Umhverfisstofnunar um tillögu að matsáætlun sagði m.a um byggingar:
„Samkvæmt kafla 2.2 í tillögu að matsáætlun verða byggingar nokkrar, alls um 2500m² að grunnfleti í fyrsta áfanga og hýsa m.a. rafgreiningarhús, þjöppustöð, starfsmanna- og stjórnstöð, svo og eimingarstöð og svæði fyrir hrávöru og afurðageyma. Afurðageymar samanstanda af nokkrum mismunandi einingum og verða staðsettir á afmörkuðu svæði á byggingarreit og innan þróar með upphækkuðum varnarveggjum. Hæstu einingar, eimingaturnar, verða um 35 metra háir en mjóslegnir. Gert er ráð fyrir að heildarsvæði sem fari undir framkvæmdir verði allt að 40.000m² þegar verksmiðja verður fullbyggð.“

Í ofangreindri umsögn benti Umhverfisstofnun einnig á:

„að í frummatsskýrslu skuli koma fram skýr útlistun á fjölda og útliti bygginga. Jafnframt bendir stofnunin á að samkvæmt 35 gr. náttúruverndarlaga skal gæta þess við hönnun verksmiðja og annarra mannvirkja að þau falli sem best að svipmóti lands. Varðandi útskipun bendir stofnunin einnig á að í frummatsskýrslu skuli koma fram nánari upplýsingar um leiðir til útskipunar, eðli og framkvæmd þeirra.“

Ekki verður séð að nein frekari umfjöllun sé um þessi atriði í frummatsskýrslu framkvæmdaraðila en það sem fram kom í ofangreindri tillögu að matsáætlun framkvæmdarinnar.

Útstreymi

Í frummatsskýrslu kemur fram að útblástur frá væntanlegri verksmiðju sé óverulegur. Einungis sé um að ræða öndun frá geymum og loftræstingu byggingu. Að mati Umhverfisstofnunar þyrfti að koma fram töluleg gögn um hve mikil öndun frá geymum er áætluð. Einnig þyrfti að koma fram hvaða efni gætu mögulega verið í útblæstri frá loftræstingu ásamt tölum um magn einstakra efna og hugsanleg áhrif þeirra á umhverfið.

Í frummatsskýrslu kemur fram að í fyrsta áfanga er gert ráð fyrir því: „*að magn kolsýru geti orðið um 25 Nm³/klst eða um 25 kg/klst – 215 tonn á ári en í fullbyggðri um 860 tonn á ári. Þetta kolefnissamband á ættir sínar að rekja til lífræns efnis sem áður hefur verið bundið í plöntumassa úr andrúmslofti og telst því ekki til útblásturs m.t.t. gróðurhúsaáhrifa.*“

Umhverfisstofnun bendir á að í frummatsskýrslu kemur fram að um sé að ræða verksmiðju sem flytur inn svokallað hrá-glýseról (crude glycerin) eða forunnið glýseról (technical grade glycerin). Ekki kemur fram hvort hér sé um sama hráefnið að ræða eða hvort framleiðsla þess sé sú sama. Því telur stofnunin að gera verði glögga grein fyrir því hvaða hráefni verksmiðjan kemur til með að vinna með. Einnig þyrfti að fylgja yfirlýsing um að ekki sé búið að nýta áður nefnda bindingu til að núll stilla útblástur CO₂ frá framleiðanda hráefnisins.

Hljóðvist

Í kafla um hljóðvist er farið yfir leyfilega hljóðvist utan við glugga á iðnaðarsvæðum og vitnað í reglugerð nr. 933/1999. Umhverfisstofnun vekur athygli á að ný reglugerð um hljóðvist sem er nr. 724/2008 er í gildi.

Lokaorð

Í ljósi ofanritaðs telur Umhverfisstofnun að ekki sé hægt að meta umhverfisáhrif umræddrar framkvæmdar. Stofnunin bendir á að í frummatsskýrslu fyrir lífalkóhól- og glýkólverksmiðju við Helguvíkurböfn koma ekki fram þær upplýsingar sem matsáætlunin gerði ráð fyrir né heldur er gerð grein fyrir þeim athugasemdum sem stofnunin hafði í umsögn sinni um matsáætlun framkvæmdarinnar. Án þeirra upplýsinga sem Umhverfisstofnun hefur útlistað hér að framan s.s. um úrgang, frárennsli, útblástur, útlit bygginga og hugsanleg áhrif þessara þátta á umhverfið telur stofnunin að ekki sé unnt að meta og taka upplýsta ákvörðun um umhverfisáhrif umræddrar framkvæmdar.

Þess skal getið að á umsagnartíma nánar tiltekið þann 12. og 13. október reyndi Umhverfisstofnun með tölvupósti að fá kynningarfund með framkvæmdaraðilanum Atlantic green chemicals. Svar barst þann 19. október og gaf framkvæmdaraðili ekki kost á fundi vegna annríkis.

Virðingarfyllst

Aðalbjörg B Guttormsdóttir
Aðalbjörg B Guttormsdóttir
Deildarstjóri

Kristín S Jónsdóttir
Kristín S Jónsdóttir